

Číslo spisu

OU-BB-OSZP3-2022/028421-022

Banská Bystrica

19. 12. 2022

Rozhodnutie

Rozhodnutie „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“

Popis konania / Účastníci konania

1. Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica
2. Obec Badín, Sládkovičova č. 4, 976 32 Badín
3. Obec Dolný Harmanec, Dlný Harmanec 61, 976 03 Harmanec
4. Obec Harmanec, Harmanec 6, 976 03 Harmanec
5. Obec Horné Pršany, Horné Pršany 11, 974 05 Banská Bystrica
6. Obec Hronsek, Záhumnie, 976 31 Hronsek
7. Obec Kordíky, Kordíky 59, 976 34 Kordíky
8. Obec Králiky, Králická ulica 96/48, 976 34 Tajov
9. Obec Kynceľová, Kynceľová 39, 974 01 Kynceľová
10. Obec Malachov, Ortútska cesta 145, 974 05 Malachov
11. Obec Nemce, Lúčna 52, 974 01 Nemce
12. Obec Riečka, Hlavná 125/2, 974 01 Riečka
13. Obec Selce, Selčianska cesta 132, 976 11 Selce
14. Obec Slovenská Ľupča, Námestie SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča
15. Obec Tajov, Tajov č. 79, 976 34 Tajov
16. Obec Špania Dolina, Špania Dolina 132, 974 01 Špania Dolina
17. Obec Vlkanová, Matušková 53, 976 31 Vlkanová
18. Okresný úrad Banská Bystrica
  - odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
  - odbor pozemkový a lesný, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
19. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 B. Bystrica
20. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica
21. Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Banskej Bystrici, Ul. 9 mája 1, 974 86 Banská Bystrica
22. Hlavný bankský úrad v Banskej Štiavnici, Kammerhofska 25, 969 01 Banská Štiavnica

Výrok

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len "tunajší úrad") ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 3 ods.1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov vydáva

podľa § 5 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe predloženého oznámenia o strategickom dokumente: „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“, ktoré predložil obstarávateľ: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, prostredníctvom oprávneného zástupcu – MUDr. Jána Noska, primátora mesta,

toto rozhodnutie:

strategický dokument „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený strategický dokument je možné schváliť podľa osobitných predpisov a rešpektovať nasledovné pripomienky, ktoré vyplynuli zo stanovísk:

- Eliminovať a znížiť znečistenie ovzdušia z dopravy, znížiť hluk, vibrácie, skleníkové plyny a nároky na spotrebu energie
- Zvýšiť podiel používania ekologických druhov dopravy so zreteľom najmä prepravy veľkých dopravných prúdov osôb a materiálu v území,
- Minimalizovať zásah do akýchkoľvek chránených území a v prípade nevyhnutného stretu s nimi je potrebné trasovanie dopravných stavieb navrhnuť s ohľadom na výskyt predmetov ochrany, na minimalizáciu zásahov v okolí vlastnej stavby a pod.

Odôvodnenie

Obstarávateľ Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, prostredníctvom oprávneného zástupcu obstarávateľa – MUDr. Jána Noska, primátora mesta, predložil dňa 19.08.2022 Okresnému úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU BB OSZP“) podľa § 5 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) oznámenie o strategickom dokumente „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ (ďalej len „oznámenie o strategickom dokumente“), ktorého zhotoviteľ je Doc. Ing. Marián Gogola, PhD. a RNDr. Miroslav Badík.

Základné údaje o strategickom dokumente

Plán udržateľnej mobility (ďalej len PUM) v sebe kombinuje ciele z existujúcich strategických dokumentov, ktoré boli doteraz vypracované pre funkčné územie ako aj nových prístupov, ktoré sa presadzujú v rámci Metodických pokynov k tvorbe plánov udržateľnej mobility Ministerstva dopravy a výstavby a regionálneho rozvoja SR. Svojou charakteristikou je to hlavne akčný plán, ktorý definuje, ktoré opatrenia a akcie sa majú realizovať, aby sa dosiahli ciele udržateľnosti. Tie jednak zadefinovala OSN ako aj EÚ.

Hoci mobilita a doprava prináša používateľom mnoho výhod, má aj svoje nevýhody. Medzi najhlavnejšie patrí znečistenie životného prostredia, ovzdušia, emisie skleníkových plynov, hluk, znečistenie vody ale aj dopravné nehody, zápchy či strata biodiverzity - toto všetko ovplyvňuje naše zdravie a pocit šťastia. Túto záťaž sa zatiaľ nepodarilo dostatočne vyriešiť ani doterajším úsilím ani politickými opatreniami. Emisie skleníkových plynov v odvetví dopravy sa postupom času zvýšili a v súčasnosti predstavujú štvrtinu celkového objemu emisií v EÚ.

Jednoznačne najväčšou výzvou, ktorá stojí pred odvetvím dopravy, je výrazne znížiť emisie a zvýšiť udržateľnosť. Táto transformácia zároveň ponúka veľké príležitosti pre lepšiu kvalitu života a pre európsky priemysel v rámci hodnotových reťazcov, a to v podobe modernizácie, tvorby vysokokvalitných pracovných miest, vývoja nových výrobkov a služieb, posilnenia konkurencieschopnosti a vedúceho postavenia vo svete, keďže k mobilite s nulovými emisiami rýchlo smerujú iné trhy. Vzhľadom na vysoký podiel celkových emisií skleníkových plynov v EÚ sa cieľ EÚ znížiť tieto emisie do roku 2030 aspoň o 55 % a dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu podarí dosiahnuť len zavedením ambicióznejších politík, ktorými sa čo najskôr zníži závislosť dopravy od fosílnych palív, a v synergii s úsilím o nulové znečistenie. Úspech Európskej zelenej dohody 1 závisí od našej schopnosti zabezpečiť udržateľnosť dopravného systému ako celku.

Hlavné ciele

Hlavným cieľom Plánu udržateľnej mobility riešeného územia je návrh riešenia jednotlivých druhov dopravy a ich opatrení v oblasti organizačnej, prevádzkovej a infraštruktúrnej v kontexte dosiahnutia hlavných cieľov udržateľnej mobility. So zreteľom na udržateľnosť sa dokument zameriava hlavne na zlepšenie podmienok pre udržateľné formy dopravy ako je nemotorová a verejná osobná doprava s vymedzením základných pravidiel pre uvážené používanie individuálnej automobilovej dopravy. Samotná doprava a mobilita by tak mala rozvíjať podmienky vo všetkých sférach a oblastiach, preto môžeme hovoriť o prierezovom dopade na zlepšenie kvality života.

Požiadavky na vstupy

Vo fáze analýzy súčasného stavu sa vychádza z dostupných dopravno plánovacích dokumentov a štúdií:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011

Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020

Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy do roku 2020

Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica 2015 - 2023

Územný plán mesta Banská Bystrica 2015 vrátane zmien a doplnkov

Územný plán CMZ Banská Bystrica 1976 vrátane zmien a doplnkov

Územný generel nemotorovej dopravy Banská Bystrica 2012

Územný generel dopravy Banská Bystrica 2010

Plán dopravnej obslužnosti mesta Banská Bystrica 2009

Kapacitné posúdenie 15 vybraných križovatiek v okolí centra mesta 2016

Projekty plánovaných cyklotrás

Inštitucionálny plán udržateľnej mobility pre mestský úrad realizovaný v rámci projektu MOVECIT

Správa z auditu ADVANCE pre mesto Banská Bystrica 2018

Vo fáze implementácie strategického dokumentu budú konkrétne stanovené opatrenia dopravnej infraštruktúry realizované na základe podrobnejších projektov, v ktorých budú stanovené a vyčíslené konkrétne požiadavky na vstupy a ich hodnotenie bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) na úrovni jednotlivých projektov. Najväčšie požiadavky na vstupy budú spojené s výstavbou rýchlostných ciest a ciest I., II. a III. triedy, menej s modernizáciou železničnej infraštruktúry.

Pôda

Výstavba nových dopravných stavieb, najmä na nových trasách, je spojená s trvalým záberom pôdy (poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, ostatné plochy). Vopred nie je možné vylúčiť ani záber pôdy v chránených územiach a lokalitách NATURA 2000, záber biotopov národného a európskeho významu, ako aj záber biotopov zvlášť chránených druhov sa nepredpokladá, no vzhľadom na stupeň spravovaného strategického dokumentu ho nie je možné vopred úplne vylúčiť. Počas výstavby nových, resp. pri rekonštrukcii stávajúcich dopravných stavieb, môže dôjsť k dočasnému záberu PP.

Voda

Počas realizácie jednotlivých projektov dopravnej infraštruktúry môžu byť kladené nároky na spotrebu vody pre technologické využitie. V dobe prevádzky vznikajú nároky pri údržbe a prevádzke stavieb dopravnej infraštruktúry.

Suroviny

Pri výstavbe líniových dopravných stavieb (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I., II. a III. triedy, vrátane modernizácie železničnej trate), sú najväčšie nároky kladené na spotrebu zeminy, kameniva, štrkopiesku, asfaltu, cementu, železa a podobne. Pri prevádzke dopravných stavieb a ich údržbe vznikajú nároky na posypové materiály a materiály používané na ich opravu.

Energie

Najväčšie nároky na energiu vznikajú pri výstavbe jednotlivých dopravných stavieb, najmä na prevádzku techniky a strojov. Pri prevádzke dopravnej infraštruktúry vznikajú trvale nároky na energiu pri prevádzke osvetlenia, svetelných signalizačných zariadení, zabezpečovacích zariadení, pri prevádzke dopravných vozidiel (PHM, elektrická energia), vykurovaní objektov a podobne. Realizáciou navrhovaných opatrení môže dôjsť k preskupeniu jednotlivých druhov energií, napr. navýšením potreby elektrickej energie na úkor zníženia spotreby nafty a benzínu (zmena organizácie VOD, presun dopravy z ciest na železnice, nové technológie) a podobne.

Doprava a nároky na pracovné sily

Pri realizácii opatrení navrhnutých v strategickom dokumente sa predpokladajú zvýšené nároky na dopravu, najmä na prepravu surovín, materiálov, odpadov i pracovníkov.

Údaje o výstupoch

V súčasnosti nemôžeme stanoviť konkrétne výstupy, pretože jednotlivé opatrenia a projekty, ktoré sú naplánované sa budú realizovať v implementačnej fáze.

Na základe výstupov z analytickej časti bude navrhnutá celková vízia mobility pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov v kapitolách:

- trendy dopravných charakteristík územia,
- reálne možnosti ďalšieho rozvoja dopravnej politiky,
- zásady dopravnej regulácie územného rozvoja,
- priority v rozvoji dopravných subsystémov.

V rámci riešenia dopravných subsystémov sa bude riešiť:

- Cestná sieť,
- Sieť verejnej osobnej dopravy,
- Statická doprava,
- Pešia doprava,
- Železničná doprava,
- Inteligentné dopravné systémy.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica predpokladá zlepšenie kvality života ako aj priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie a to najmä efektívnym dopravným systémom umožňujúcu efektívnu prepravu osôb a materiálov s minimalizáciou negatívnych dopadov na životné prostredie. Podrobnejšiemu hodnoteniu PUM FÚ BB, z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, sa bude zaoberať Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa Prílohy č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

CHARAKTERISTIKA HLAVNÝCH ASPEKTOV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A VEREJNÉHO ZDRAVIA

Podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2020, SAŽP) je časť riešeného územia zaradená do regiónu 1. environmentálnej kvality s nenarušeným prostredím (6 - Fatranský). Krajské mesto Banská Bystrica a okolité obce sú však zaradené do regiónu 2. environmentálnej kvality t.j. regiónu s mierne narušením prostredím, súmestie Banská Bystrica - Zvolen patria do okrsku s narušením prostredím.

OVZDUŠIE

Najviac zaťaženou zložkou životného prostredia v dôsledku dopravy je ovzdušie. Hlavnými zdrojmi znečistenia ovzdušia v doprave sú spaľovacie motory (vznetové aj zážihové), spaľovacie turbíny pre pohon dopravných prostriedkov (cestných koľajových vozidiel, lodí a pod.), ale aj stavebných a poľnohospodárskych strojov. Druh a množstvo emisií závisí od použitého paliva, technického riešenia spaľovacieho zariadenia a od riadenia spaľovacieho procesu.

Emisná situácia

Emisie z dopravy predstavujú významný podiel z národnej emisnej bilancie, predovšetkým v prípade oxidov dusíku, suspendovaných častíc a na ne viazaných polycyklických aromatických uhl'ovodíkov. Postupnou modernizáciou vozového parku dochádza k znižovaniu množstva výfukových emisií z automobilových motorov. Okrem výfukových plynov sa však na celkových emisiách z dopravy významne podieľa aj resuspenzia prachov z vozovky a otery brzdového obloženia, pneumatík a povrchu komunikácie, na čo nemá modernizácia vozidiel prakticky žiadny vplyv. Dlhodobo dochádza k nárastu intenzity individuálnej automobilovej dopravy, čo smeruje k postupnému nárastu emisií. Tieto protichodné faktory v súhrne spôsobujú, že trend celkových dopravných emisií je možné charakterizovať v dlhodobom horizonte ako stagnujúci. Významné odchýlky od tohto celkového trendu nastávajú na lokálnej úrovni, predovšetkým v dôsledku infraštruktúrnych opatrení s dopadom na miestnu intenzitu cestnej dopravy.

Imisná situácia

Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia je v mestách a sídlach cestná doprava (abrázia – oter pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest - znečistené automobily, posypový materiál, prach, špina na krajnici ciest a výfukové emisie), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odľučovanej techniky a prípadne aj niektoré poľnohospodárske práce (suchá orba, žatva alebo repná kampaň). Na tieto zdroje by sa mali orientovať lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM10, medzi ktoré je možné zaradiť zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie ulíc a chodníkov miest a obcí, protierózne opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov a podobne).

V riešenom území, potenciálne dotknutého realizáciou posudzovaného strategického dokumentu, má rozhodujúci vplyv na celkovú kvalitu ovzdušia vo väčších urbanizovaných sídlach s vysokou hustotou zaľudnenia a hustou dopravnou sieťou automobilová doprava, menej významný vplyv má priemyselná činnosť a individuálne vykurovanie domácností.

Prízemný ozón

Prízemný ozón je ľudskému zdraviu nebezpečný. Spôsobuje dráždenie a choroby dýchacích ciest, zvyšuje riziko astmatických záchvatov, podráždenie očí a bolesti hlavy. Až 95 % ozónu vdýchnutého do pľúc zostáva v organizme. Spôsobuje oslabenie organizmu a zvyšuje náchylnosť na infekcie dýchacích ciest. Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu účinkom ozónu. K najcitlivejším skupinám populácie na ozón patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovocievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

Zvýšený vznik prízemného ozónu pozorujeme najmä počas horúcich letných dní v lokalitách s vysokou koncentráciou výfukových plynov spaľovacích motorov, kde dochádza k nárastu obsahu oxidov dusíka a plyných uhlíkovdioxidov vo vzduchu. V posledných rokoch sú všetky novo vyrábané osobné automobily vybavené katalyzátormi, ktoré premieňajú oxidy dusíka na inertný plyný dusík a toxický oxid uhoľnatý na relatívne neškodný CO₂. Zavedením týchto opatrení sa podarilo znížiť koncentráciu prízemného ozónu vo veľkých priemyselných centrách o niekoľko desiatok percent.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doprava môže mať aj pozitívny ako aj negatívny dopad na zdravie obyvateľstva. Najčastejšie sú prítomné negatívne dopady ako výsledok najmä motorovej dopravy (znečistenie ovzdušia, hluk, vibrácie a pod.).

Znečistenie ovzdušia z dopravy tak výrazne prispieva k negatívnym dopadom na zdravie, ktoré sa potom prejavujú ďalším zhoršovaním zdravotného stavu obyvateľstva. Tu patrí napríklad alergia, ktorá v súčasnosti alergia postihuje jedného z troch ľudí a podľa odhadov ňou do roku 2025 bude trpieť až polovica svetovej populácie. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie sú alergické ochorenia štvrté najčastejšie sa vyskytujúce vo svete a v oblasti kvality života predstavujú nielen spoločenskú, ale aj ekonomickú záťaž. (Slovenská spoločnosť alergológie a klinickej imunológie (SSAKI)).

Avšak udržateľné formy dopravy ako napríklad verejná osobná doprava, pešia chôdza, cyklistická doprava môžu mať ďalekosiahle benefity pre zdravie najmä z dôvodu aktívneho fyzického pohybu, ktorý veľkej časti populácie a najmä deťom chýba, čo sa potom prejavuje v obezite a finančných nárokoch na zdravotný systém.

Národná sústava chránených území

Veľkoplošné chránené územia

Do územia okresu Banská Bystrica zasahujú územia dvoch národných parkov a chránenej krajinej oblasti Poľana. Do časti riešeného územia zasahuje NP Veľká Fatra.

Maloplošné chránené územia

V kategóriách NPR, PR, NPP, PP a CHA bolo v okrese Banská Bystrica vyhlásených celkovo 41 území. Ich celková výmera (CHÚ a ich ochranné pásma) predstavuje 1 226,651 ha.

Ochrana drevín

Ochrana drevín podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií.

Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Chránené vtáčie územia

Na území okresu Banská Bystrica sa nachádzajú tri chránené vtáčie územia:

- SKCHVU018 Nízke Tatry
- SKCHVU022 Poľana
- SKCHVU033 Veľká Fatra

Územia chránené podľa medzinárodných dohôrov

Na území Slovenskej republiky platí niekoľko dôležitých medzinárodných zmlúv a dohôrov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území, alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Do Banskobystrického okresu zasahuje územie zaradené do programu Človek a biosféra (MaB) UNESCO, a to CHKO Poľana, ktorá bola do siete biosférických rezervácií MaB UNESCO zaradená v roku 1990. Toto územie sa nachádza mimo priestor riešený strategickým dokumentom.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je zákonom NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

ÚSES Banskobystrického kraja nadväzuje na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992). Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne - nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu.

Na území okresu Banská Bystrica je podľa aktuálneho Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Banská Bystrica (2006) 30 biocentier rôznych hierarchických úrovní a 8 biokoridorov regionálneho a nadregionálneho významu.

Pamiatkovo chránené územia

Ťažiskovým priestorom zachovaného historicko-kultúrneho dedičstva sú hornaté územia centrálnej časti kraja s rozvinutou ťažbou rúd už v 14. až 18. storočí so slobodnými kráľovskými mestami Banská Belá, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Kremnica, Krupina, Ľubietová, Nová Baňa a Zvolen.

V okrese Banská Bystrica sa nachádza 375 kultúrnych pamiatok a 506 pamiatkových objektov.

V priestore strategickým dokumentom riešeného územia sa nachádzajú 2 pamiatkové rezervácie:

- Banská Bystrica (mestská - MPR) vyhlásená 18. 05. 1995
- Špania dolina ľudového staviteľstva - PRLS) vyhlásená 10. 01. 1979

Počet nehnuteľných kultúrnych pamiatok v pamiatkových rezerváciách:

- Banská Bystrica (mestská - MPR) 199
- Špania dolina ľudového staviteľstva - PRLS) 83

Významným princípom ochrany pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok je vyhlásenie ich ochranných pásiem so stanovením podmienok ochrany a činností v takto stanovenom území. V riešenom území sú vyhlásené tieto ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území:

- Banská Bystrica - Radvaň, Kaštieľ s areálom, evanjelický kostol, pomník, (PÚ-06/1839-4/9886/KOW)
- Hronsek, Areál dreveného kostola a zvonice (PÚ-06/31-1/69/KOW)
- Banská Bystrica, Pamiatková rezervácia Banská Bystrica (PÚ-08/70-21/6722/And)

Pamiatkovo chránené hrady:

- Mestský hrad Banská Bystrica

Archeologické lokality: Na území okresu Banská Bystrica sú evidované významné archeologické náleziská z rôznych historických období. Ich lokalizácia a špecifikácia je k dispozícii na Krajskom pamiatkovom úrade v Banskej Bystrici. Ochrana archeologických nálezísk špecifikuje zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

CHVO je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd a môže sa v nej vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob.

Do riešeného územia zasahujú:

- CHVO Veľká Fatra
- CHVO Nízke Tatry - západná časť

Vodohospodársky významné toky

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je uvedený vo vyhláske MŽP SR č. 211/2005 Z. z. (Príloha č. 1), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Do zoznamu vodohospodárskych významných vodných tokov je na Slovensku zaradených 586 vodných tokov, z toho sa na území Banskobystrického kraja nachádza celkovo 82 vodohospodársky významných tokov.

V strategickom dokumentom dotknutom území k vodohospodárskym významným vodným tokom patria:

- Bystrica
- Harmanec
- Starohorský potok
- Tajovský potok

Citlivé a zraniteľné oblasti

V rámci riešeného územia sa medzi zraniteľné územia zaraďuje k. ú. obce Badín a Selce, kde sa nachádzajú produkčné bloky zaradené do niektorej z kategórií obmedzení hospodárenia a tiež medzi zraniteľné oblasti môžeme zaradiť aj južnú časť katastra Banskej Bystrice, kde sa na malom úseku nachádzajú produkčné bloky zaradené do kategórie s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia.

Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a prieskumné územia

V riešenom a dotknutom území sa nachádzajú niektoré evidované prieskumné územia, chránené ložiskové územia a aj dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využitíu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využitíu nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Samotný dokument PUM funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica bol koncipovaný tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované a preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu a verejnému zdraviu. Napĺňanie strategických cieľov, týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe konkrétnych investičných zámerov, bude podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle platnej legislatívy pred ich povolením na základe vlastných projektov, čo prispeje k eliminácii prípadných rizík.

Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na charakter predmetného strategického dokumentu i jeho polohu v rámci územia Slovenskej republiky (Banská Bystrica a nadväzujúce okolie) sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

DOTKNUTÉ SUBJEKTY

Vzhľadom na charakter predmetného strategického dokumentu i jeho polohu v rámci územia Slovenskej republiky (Banská Bystrica a nadväzujúce okolie) sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

OU BB OSZP na základe oznámenia o strategickom dokumente predloženého obstarávateľom, vykonal podľa § 7 zákona o EIA zisťovacie konanie, či sa strategický dokument bude posudzovať podľa zákona o EIA. V rámci zisťovacieho konania zverejnil tunajší úrad podľa § 6 ods. 1 zákona o EIA oznámenie o strategickom dokumente na webovej stránke: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia>, a rozposlal predmetné oznámenie na zaujatie stanoviska

dotknutým orgánom. Pri zverejnení oznámenia oznámil tunajší úrad podľa § 6 ods. 3 zákona o EIA miesto a čas konania konzultácií podľa § 63 zákona o EIA. Obstarávateľ podľa § 6 ods. 1 zákona o EIA zverejnil informáciu o oznámení po dobu 15 dní na úradnej tabuli obce a na webovej stránke obce.

V zákone stanovenom termíne, resp. do termínu vydania tohto rozhodnutia, doručili na OU BB OSZP svoje písomné stanoviská v rámci zisťovacieho konania nasledovné subjekty (stanoviská sú uvedené v skrátenom znení):

1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BB-OSZP3-2022/028601-002 zo dňa 22.08.2022, konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska vodného hospodárstva k Oznámeniu o strategickom dokumente „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

2. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BB-OSZP3-2022/028624-002 zo dňa 23.08.2022, konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 108 ods. 1 písm. m) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) vydáva nasledovné pripomienky:

- zabezpečiť dodržiavanie ustanovení podľa § 81 zákona o odpadoch pre nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi, za nakladanie s ktorými zodpovedá obec;
- plán udržateľnej mobility riešiť v súlade so zákonom o odpadoch a vykonávacích vyhlášok;
- správny orgán nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné, s upozornením na povinnosť dodržiavať platnú legislatívu v oblasti odpadového hospodárstva.

3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, list č. A/2687/2022/HŽPaP zo dňa 24.08.2022, konštatuje:

RÚVZ BB v rozsahu pôsobnosti podľa § 6 ods. 3 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z. posúdil písomné podanie doručené dňa 23.8.2022, zaevidované pod číslom A/2687/2022/HŽPaZ z obsahového hľadiska spĺňajúce náležitosti vo veci posúdenia oznámenia o zmene strategického dokumentu „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ predloženého podľa § 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

RÚVZ podľa § 13 ods. 3 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. k predloženému návrhu vydáva súhlasné záväzné stanovisko.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

4. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií list č. OU-BB-OCDPK-2022/028771 zo dňa 24.08.2022

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií v Banskej Bystrici, je príslušný cestný správny orgán pre cesty I. triedy.

Hlavným cieľom Plánu udržateľnej mobility riešeného územia krajského mesta Banská Bystrica je návrh riešenia jednotlivých druhov dopravy a ich opatrení v oblasti organizačnej, prevádzkovej a infraštruktúrnej v kontexte dosiahnutia hlavných cieľov udržateľnej mobility. So zreteľom na udržateľnosť sa dokument zameriava hlavne na zlepšenie podmienok pre udržateľné formy dopravy, ako je nemotorová a verejná osobná doprava s vymedzením základných pravidiel pre uvážené používanie individuálnej automobilovej dopravy. Samotná doprava a mobilita by tak mala rozvíjať podmienky vo všetkých sférach a oblastiach, preto môžeme hovoriť o prierezovom dopade na zlepšenie kvality života.

Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica by mal:

- Navrhnuť a nastaviť efektívny dopravný systém v riešenom území,
- Zvýšiť podiel používania ekologických druhov dopravy so zreteľom najmä prepravy veľkých dopravných prúdov osôb a materiálu v území,
- Eliminovať a znížiť znečistenie ovzdušia z dopravy, znížiť hluk, vibrácie, skleníkové plyny a nároky na spotrebu energie a pod.,
- Zvýšiť atraktivitu verejného priestoru vytvorením vhodných podmienok v oblasti dopravy, mobility,

- Pozvať občanov na spoluvytváranie spoločných udržateľných cieľov formou participácie.

Medzi strategické ciele Plánu udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica patrí:

- Zmena v dopravnom správaní a prechodu od individuálneho motorizmu k udržateľným ekologickým druhom dopravy (verejná osobná doprava, pešia a cyklistická doprava, zdieľané služby),
- Efektívne používanie dopravnej siete a verejného priestoru,
- Zníženie negatívnych dopadov z dopravy (redukcia emisií a skleníkových plynov, zníženie energetickej náročnosti dopravy),
- Zlepšenie bezpečnosti dopravy a zníženie dopravnej nehodovosti,
- Zlepšenie manažovania dopravy a zabezpečenie udržateľnej mobility.

Základnú komunikačnú sieť riešeného územia krajského mesta Banská Bystrica tvorí rýchlostná cesta R1, cesta I/59, I/66 a I/69, na ktoré sú napojené ostatné cesty II., III. triedy, miestne a účelové komunikácie a ktoré nie sú v kolízii s plánom udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica a túto sieť budú využívať, nie rozširovať.

1. Požadujeme naďalej rešpektovať všetky rozvojové zámery rýchlostnej cesty R1, ciest I/59, I/66 a I/69 v súlade s ich navrhovanými štúdiami a projektovými dokumentáciami.
2. Prípadné novobudované dopravné pripojenia na základnú komunikačnú sieť požadujeme riešiť v súlade s planými ustanoveniami STN.
3. Nakoľko dostupné materiály neobsahujú všetky aktivity uvažované v budúcnosti a mohli by ovplyvniť rozvoj cestnej siete nadradeného systému (navrhované novobudované dopravné pripojenia) vyhradujeme si právo predložiť nám k pripomienkovaniu všetky plánované aktivity dotýkajúce sa nadradeného dopravného systému krajského mesta Banská Bystrica.

Na základe uvedeného, Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, nemá ďalšie pripomienky k zmene strategického dokumentu

„Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ a súhlasí s jeho schválením za rešpektovania nami uvedených pripomienok.

Nakoľko v predložennom strategickom dokumente z pohľadu dopravy a ciest I. triedy sa nemenia prahové hodnoty pre povinné posudzovanie, podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predmetný strategický dokument nepožadujeme posudzovať podľa citovaného zákona.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BB-OSZP3-2022/028600-002 zo dňa 24.08.2022, konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (ďalej len „orgán ochrany ovzdušia“) podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dáva ako dotknutý orgán podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nasledovné stanovisko:

Orgán ochrany ovzdušia na základe vyššie uvedeného k predloženému Plánu udržateľnej mobility nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie uvedenej zmeny strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

6. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky list č. OU-BB-OVBP1-2022/028725-002 zo dňa 26.08.2022

OÚ Banská Bystrica konštatuje, že:

- obsah a štruktúra „Oznámenia o strategickom dokumente“ je v zásade v súlade s prílohou č. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- pre oblasť územného plánovania je platný § 11 ods. 2 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého mestá a obce s viac ako 2000 obyvateľmi sú povinné mať územný plán obce. Ostatné obce sú povinné mať územný plán obce, ak to vyplýva zo záväznej časti územného plánu regiónu, najmä na splnenie medzinárodných záväzkov alebo na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia celoštátneho významu. Strategickým dokumentom “Plán

udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ sú dotknuté mesto Banská Bystrica a obce Badín, Dolný Harmanec, Harmanec, Horné Pršany, Hronsek, Kordíky, Králiky, Kynceľová, Malachov, Nemce, Riečka, Selce, Slovenská Lupča, Tajov, Špania Dolina, Vlkanová. Mesto Banská Bystrica má platný Územný plán mesta Banská Bystrica, schválený uznesením Mestského zastupiteľstva mesta Banská Bystrica č. 19/2015 zo dňa 24.03.2015 v znení jeho neskorších zmien a doplnkov.

Obce Badín, Hronsek, Kordíky, Králiky, Kynceľová, Malachov, Nemce, Riečka, Selce, Slovenská Lupča, Tajov, Špania Dolina, Vlkanová majú svoje vlastné platné územné plány obcí.

Obce Dolný Harmanec, Harmanec, Horné Pršany nemajú v súčasnosti záväzné územné plány obcí a potreba vypracovať ich im z platnej legislatívy nevyplýva, nakoľko ich katastrálnych území sa nedotýkajú vyššie uvedené záujmy.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

7. Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici list č. 1984-3147/2022 zo dňa 05.09.2022 konštatuje:

OBÚ v Banskej Bystrici k predloženému oznámeniu „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ strana 37, bod 5.7. „Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a prieskumné územia“ nemá pripomienky, pretože jeho realizáciou nebudú dotknuté záujmy chránené podľa bankských predpisov.

Podľa OBÚ v Banskej Bystrici nie je potrebné, aby bolo predložené oznámenie o strategickom dokumente posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné.

8. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica list č. KPUBB-2022/18463-2/73458/MAR zo dňa 05. 09. 2022 konštatuje:

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (ďalej len „KPÚ Banská Bystrica“), z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom súhlasí

- so strategickým dokumentom „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ - s návrhom riešenia

a podľa 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie požaduje do strategického dokumentu doplniť :

1/ Dodržiavať pamiatkový zákon (§ 1 ods. 1 a ods. 2), ktorý upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk; a ktorých zachovanie je verejným záujmom.

2/ Už v štádiu príprav návrhov variant, koncepcií, prípravnej a projektovej dokumentácie v oblasti dopravy ..... požadujeme ako podklady aktualizovať údaje o pamiatkovom fonde (sprístupnené na webe Pamiatkového úradu SR – DATABÁZY), základné údaje sú uvedené i v katastrálnych elaborátoch, či v stanoviskách a podkladoch – vydaných KPÚ Banská Bystrica pre Mesto Banská Bystrica k územnoplánovacej dokumentácii sídla a k jeho zmenám.

3/ Pri priestorovom rozvoji dopravnej infraštruktúry požadujeme uvádzať (v texte a v grafických – mapových prílohách) predmetný pamiatkový fond a rešpektovať ho; do návrhov opatrení strategického dokumentu požadujeme doplniť - vyhodnotenie stretov a nepriaznivých vplyvov z dopravy na pamiatkový fond. Pri návrhoch riešenia „mobility mesta“ rešpektovať platné zásady ochrany pamiatkovej rezervácie v súlade s aktuálnymi legislatívnymi predpismi ochrany pamiatkového fondu.

Zásady ochrany Pamiatkovej rezervácie Banská Bystrica, sú dokumentom na vykonávanie základnej ochrany pamiatkového územia podľa § 29 pamiatkového zákona.

4/ Trasám/dopravným stavbám (i statickej, cyklotrasám, inteligentného dopravného systému,...), ktorým hrozí riziko negatívnych vplyvov a stretov s pamiatkovými hodnotami v zmysle pamiatkového zákona, požadujeme už v štádiu štúdií a alternatív ich riešenia zámer vopred prerokovať s KPÚ Banská Bystrica, po konkrétnom posúdení KPÚ Banská Bystrica v stanovisku určí podmienky, prípadne opatrenia.

Preveniou požadujeme predchádzať negatívnym vplyvom na pamiatkový fond.

V zmysle § 1 ods. 1 pamiatkového zákona: Pamiatkový zákon upravuje podmienky ochrany

kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná. Ochrana a zachovanie pamiatkového fondu je v e r e j n ý m z á u j m o m, v zmysle § 1 ods. 2 pamiatkového zákona. V krajskom meste Banská Bystrica sú predmetom pamiatkovej ochrany: Pamiatková rezervácia Banská Bystrica a jej ochranné pásma, národné kultúrne pamiatky a ich územia tvoriace ich bezprostredné okolie, archeologické nálezy a náleziská, historické osídlenia/v miestnych častiach ich vidiecke sídla

a rozptýlené osídlenie, historické trasy ciest a zaniknuté plochy, plochy starých technických diel, hospodárskych budov, či poľnohospodárskych, historických krajinných prvkov, kultúrnej krajiny a iné.

Navrhovanie riešení mobility v území a mimo Pamiatkovej rezervácie Banská Bystrica, významných NKP a ich ochranných pásiem strategický dokument neuvádza, a teda môže dôjsť k stretom s pamiatkovým fondom. Z dôvodu minimalizovať negatívny vplyv pri priestorovom rozvoji dopravnej infraštruktúry na pamiatkový fond, KPÚ Banská Bystrica požaduje ich dôsledné posudzovanie v zmysle pamiatkového zákona, v úzkej spolupráci riešiť rekonštrukcie, štúdie, či pripravované stavby dopravnej infraštruktúry už v prvých etapách zámeru, KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona, posúdil predloženú zmenu strategického dokumentu „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ s návrhom/plánom a súhlasí tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto záväzného stanoviska a v odôvodnení.

PUM pozostáva z nasledovných častí: Zber dát, Prieskumy, Dopravný model, Analýza, Návrhová časť, Plán dopravnej obslužnosti, a Plán implementácie a monitorovania PUM; poslednou časťou bude Strategické environmentálne hodnotenie (SEA).

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu je súhlasné, s upozornením na dodržiavanie podmienok od Krajského pamiatkového úradu.

9. Banskobystrický samosprávny kraj oddelenie územného plánovania a životného prostredia, list č. 09959/2022/ODDUPZP-2 zo dňa 05.09.2022, konštatuje:

V návrhu strategického dokumentu žiadame rešpektovať a zapracovať nasledovné strategické dokumenty a pripravované investičné zámery BBSK:

1. Záväznú časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení (ďalej len "ÚPD regiónu"), najmä regulatívy v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry a grafickú časť, ktorá má smerný charakter.
2. Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej "PUM BBSK") schváleného Zastupiteľstvom BBSK dňa 01. 07. 2022 pod č. uzn. 835/2022 a Plán dopravnej obslužnosti BBSK (ďalej len "PDO BBSK")
3. Kostrovú sieť cyklistických komunikácií Banskobystrického kraja schválenú Zastupiteľstvom BBSK dňa 23. 09. 2021 pod č. uzn. 631/2021.
4. Aktuálne pripravované investičné zámery v oblasti cestnej siete - ciest II. a III. triedy, ktoré sú vo vlastníctve BBSK:

- Vybudovanie prepojenia ciest III/2415, III/2416 - Pršianska terasa - rekonštrukcia a dobudovanie komunikácie
- Rekonštrukcia a skapacitnenie kruhovej križovatky na ceste II/578 v km 0,346 a priesečnej križovatky na ceste II/578 v km 0,538 (LIDL BB)
- Preložka cesty II/578 Banská Bystrica – Podlavice (v úseku Jedľová ulica - napojenie na existujúce cestu II/578)
- Prepojenie ciest 1/59 a 1/66 - dobudovanie cesty (2419) III/066 34 Kostiviarska - Sásová – Kynceľová a jej prepojenie na cestu III/2432.

V prípade návrhov nových opatrení, najmä tvrdých, ktoré nie sú zapracované v ÚPD regiónu a PUM BBSK žiadame ich jasné definovanie a odôvodnenie, nakoľko v prípade ich akceptácie budú podkladom pre Aktualizáciu uvedených strategických dokumentov kraja.

Z predloženého strategického dokumentu nám nie je jasné ako sa spracovateľ vysporiadal s vplyvom realizácie severo - južného prepojenia (Banská Bystrica - Zvolen a D1) v inom koridore ako je koridor Slovenská Ľupča - Korytnica - Ružomberok.

Návrh strategického dokumentu „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ žiadame pred jeho schválením prerokovať s BBSK s oddelením územného plánovania a životného prostredia, odborom verejnej dopravy a oddelením cestnej správy.

Banskobystrický samosprávny kraj:

v oblasti Trolejbusová doprava odporúča:

- rozvíjať sieť trolejbusovej dopravy do roku 2030, nie je možné akceptovať v návrhu predloženého strategického dokumentu stagnáciu v tejto oblasti a jej oddaľovanie po roku 2032;
- vybudovať rozšírenie trolejového vedenia najneskôr do konca roka platnosti aktuálne platnej zmluvy, aby sa nové zmluvy mohli súťažiť ako linky v elektrickej traktcii;
- doplniť odkaz na PUM BBSK a PDO BBSK s tým, že je potrebné o plánovanom rozvoji trolejbusovej dopravy a MHD zahájiť rokovania s Organizátorom IDS BBSK, a.s.;
- ako prioritnú zahájiť prípravu rozšírenia trolejbusovej siete.

v oblasti IDS Integrovaná doprava uvádza nasledovné:

- v rámci PUM BBSK je podrobne spracovaný systém Integrovaného dopravného systému ako aj v navrhovanom PDO BBSK

- kapitola 5.2.9. Integrovaná verejná doprava je podľa nás spracovaná nedostatočne. Požadujeme doplniť vo veci zavádzania a rozvoja Integrovananej dopravy potrebu zahájenia rokovaní s BBSK a s Organizátorom IDS a.s. za účelom zjednotenia návrhov rozvoja verejnej dopravy v meste Banská Bystrica a jeho okolí, a to vo veci tarifnej integrácie (tarify IDS), ako aj dopravnej (nadväznosti, prestupy) a priestorovej (prestupové uzly, skracovanie prestupov medzi MHD / PAL BUS a PHD /vlak).

v oblasti Železničná doprava žiadame:

- zapracovať schválený PUM BBSK, ktorý má zadefinovaný rozvoj železničnej dopravy v záujmovom území kraja. Podľa nás nie je možné akceptovať len prebratie návrhu rozvoja železničnej dopravy na základe podkladov ŽSR / ZSSK, ktorý nenavrhuje rozvoj železničnej infraštruktúry potrebný k tomu, aby železničná doprava v Banskej Bystrici a jej okolí plnila úlohu nosného dopravného systému v rámci budúceho Integrovaného systému. Pre zabezpečenie konkurencieschopnosti železničnej dopravy pre mesto Banská Bystrica je z pohľadu regionálnej dopravy (pravidelne denne dochádzajúcich cestujúcich do mesta) potrebné prioritne realizovať modernizáciu a zdvojnásobenie železničnej trate Banská Bystrica – Zvolen, s cieľom zvýšenia počtu vlakových spojov na tejto trati. Zároveň je potrebné modernizovať a elektrifikovať železničnú trať Banská Bystrica – Brezno, aby bolo možné i na tejto dopravnej vetve nasadiť moderné súpravy v elektrickej trakcii.

V tabuľke navrhovaných tvrdých opatrení v položke č. 32 žiadame vypustiť slová "Detva" a "Sliač" nakoľko sa nenachádzajú v riešenom území.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Stanovisko dotknutého orgánu berieme na vedomie.

10. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja, list č. OU-BB-OSZP3-2022/030176-005 zo dňa 15.11.2022, konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“), ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a podľa § 67 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) dáva podľa § 9 ods.

1 písm. w) zákona toto

záväzné stanovisko

Okresný úrad v sídle kraja konštatuje, že je potrebné z hľadiska hodnotenia riešeného územia doplnenie neúplných ako aj odstrániť kolízne časti cestných komunikácií v nasledovnom rozsahu:

1. Stanoviť záber všetkých dotknutých plôch navrhnutých cestných komunikácií z hľadiska výskytu národnej a európskej siete maloplošných a veľkoplošných chránených území, prvkov regionálneho systému ekologickej stability a výskytu mokradí.

2. Z dokumentu a z mapy „Cestná infraštruktúra návrh – Plán udržateľnej mobility FÚ mesta Banská Bystrica v mierke 1:50 000“ vypustiť navrhované úseky ciest, ktoré sú v kolízii so záujmami ochrany prírody:

a) cestná infraštruktúra ÚPN v úseku – povrchový variant: Vlkanová – Kozlovský prieloh – Kozlinec – Horná Mičina, strelnica – Stará kopa – Mólčanský potok – Plavno – Slovenská Lupča, Príboj

b) cestná infraštruktúra ÚPN v úseku – povrchový variant: Vlkanová – Vlkanovský potok – Badín, Hliny – Badínsky potok – Badínsky prales – Veľestúr

c) cestná infraštruktúra ÚPN v úseku – povrchový variant: Králiky – Vyhnátovský potok – Kordíky – Vodopád v Hadej doline – Ploskov potok – Cenovo – Harmanec

d) výhľad cesty BAU 2042/2052 – povrchový variant: Malachov – Malachovský potok – Ortúty – Mútno – Králiky

e) výhľad cesty BAU 2042/2052 – povrchový variant: Radvaň – Flos – Suchý vrch – Gálová – Mútňanský potok – Mútno

3. V prípade plánovania trasy cestných komunikácií zasahujúcich do mokradí (za mokrad' sa považuje aj vodný tok) a ich brehových porastov, dodržať ustanovenia § 6 zákona a rešpektovať min. 5 m ochranné pásmo vodného toku od brehovej čiary v prípade miestnych tokov a 10 m ochranné pásmo v prípade riek.

4. Mapu „Cestná infraštruktúra návrh – Plán udržateľnej mobility FÚ mesta Banská Bystrica“, ak je to možné vypracovať vo veľkých mierkach, minimálne 1:25 000 tak, aby bolo možné presne identifikovať vedenie trasy komunikácií v priestore, alebo osobne odkonzultovať so ŠOP SR.

Upozorňujeme, že jednotlivé konkrétne plány a zámery stavieb, vrátane stavieb technického vybavenia riešeného územia, s predpokladom ovplyvňovania alebo ovplyvňujúce územia súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000, budú podliehať procesu primeraného hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, vychádzajúc z § 28 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v spojitosti s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Upozorňujeme tiež na nutnosť posúdenia možných kumulatívnych vplyvov, ku ktorým môže dochádzať v lokalitách, kde je plánované väčšie množstvo stavieb a to nielen dopravných. Kumulácia vplyvov spočíva predovšetkým v zhoršovaní migračnej priepustnosti medzi jednotlivými územiami európskeho významu, chránenými územiami, či prvkami ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky). ... Stret dopravných stavieb s územiami NATURA 2000, chránenými územia a prvkami ÚSES často predstavuje kríženie vodných tokov, kedy sú predmety ochrany viazané na vodu alebo brehovú porasty (napr. bobor vodný alebo vydra riečna). Vzniku kumulatívnych vplyvov na tento typ predmetov ochrany možno predísť plošne uplatňovanou minimalizáciou zásahov do brehov a vodných tokov, realizáciou mostných objektov vhodných parametrov (rovnaká úroveň dna s okolím, ponechanie suchých brehov a pod.).

Predpokladom pre vylúčenie kumulácie vplyvov na úbytok biotopov je hlavne minimalizácia zásahov do akýchkoľvek chránených území a v prípade nevyhnutného stretu s nimi je potrebné trasovanie dopravných stavieb navrhnuť s ohľadom na výskyt predmetov ochrany, na minimalizáciu zásahov v okolí vlastnej stavby a pod.

Okresný úrad v sídle kraja vychádzajúc z vyššie uvedenej identifikácie riešeného územia z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nepožaduje posúdenie zmeny strategického dokumentu „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“ v zmysle zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Osobitné predpisy, ako aj ostatné ustanovenia zákona OPaK, ostávajú vydaním tohto vyjadrenia nedotknuté.

Vyhodnotenie OU BB OSZP3: Nakoľko PUM funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica je strategickým dokumentom riešenia udržateľnej mobility a samotné reálne trasovanie navrhuje až príslušná projektová dokumentácia. Predložený strategický dokument slúži len ako podklad pre zisťovacie konanie a nie je projektovou dokumentáciou v povolení procese príslušného stavebného úradu. Navrhovateľ pripomienky v písmenách a), b), c) v plnej miere akceptuje a z dokumentu a z mapy „Cestná infraštruktúra návrh - Plán udržateľnej mobility FÚ mesta Banská Bystrica v mierke 1:50 000“ sa vypúšťajú uvedené úseky ciest. Pripomienka v písmenách d) a e) sa neakceptuje nakoľko uvedené cesty sú v platnom Územnom pláne mesta Banská Bystrica určené ako verejnoprospešné stavby.

OU BB OSZP3 listom č. OU-BB-OSZP3-2022/028421-015 zo dňa 20.09.2022 a listom č. OU-BBOSZP3-2022/028421 020 zo dňa 16.11.2022 požiadal obstarávateľ a o doplňujúce informácie k oznámeniu o strategickom dokumente podľa § 63 ods. 2 zákona o EIA, z dôvodu, objasnenia pripomienok vyplývajúcich z doručených stanovísk, ktoré je nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa oznámenie o strategickom dokumente, má posudzovať podľa tohto zákona – Banskobystrický samosprávny kraj a Krajský pamiatkový úrad

OU BB OSZP3 listom č. OU-BB-OSZP3-2022/028421-020 zo dňa 16.11.2022 požiadal obstarávateľ a o doplňujúce informácie k oznámeniu o strategickom dokumente podľa § 63 ods. 2 zákona o EIA, z dôvodu, objasnenia pripomienok vyplývajúcich z doručených stanovísk, ktoré je nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa oznámenie o strategickom dokumente, má posudzovať podľa tohto zákona – Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja

Verejnosť bola o predloženom dokumente informovaná cestou oznámenia Mesta Banská Bystrica, v súlade s § 6 ods. 3 zákona o EIA spôsobom v mieste obvyklým. Verejnosť sa v priebehu zisťovacieho konania k navrhovanej činnosti osobitne nevyjadrila. Počas celého procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti nikto nevyužil možnosť konzultácie podľa § 63 zákona o EIA.

OU BB OSZP3, pri rozhodovaní o tom, či sa strategický dokument bude posudzovať podľa zákona o EIA, prihliadal na stanoviská predložené k oznámeniu o strategickom dokumente, a pri konečnom rozhodovaní primerane použilo kritériá pre zisťovacie konanie, uvedené v prílohe č. 3 zákona o EIA. Tunajší úrad na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene strategického dokumentu, vyjadrení dotknutých orgánov, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa zákona o EIA konštatuje, že nie

sú ohrozené, ani neprimerane obmedzené, alebo ohrozené práva a oprávnené záujmy subjektov konania, a sú splnené podmienky podľa zákona o EIA, a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou oznámenia o zmene činnosti. OU BB, OSZP3, dôkladne preštudoval všetky doručené stanoviská k oznámeniu o strategickom dokumente a podrobne sa zaoberal ich vyhodnotením. Pripomienky vyplývajúce z dodržiavania všeobecne platných záväzných predpisov vo veci ochrany životného prostredia je obstarávateľ povinný dodržiavať pri ďalšom schvaľovacom procese.

OU BB OSZP3 pri svojom rozhodovaní prihliadal na písomné stanoviská doručené v priebehu zisťovacieho konania, v ktorých ani jeden z oslovených subjektov nevzniesol námietky takého charakteru, ktoré by boli dôvodom na ďalšie posudzovanie strategického dokumentu.

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente vyplynuli všeobecné požiadavky vo vzťahu k navrhovanej činnosti vyplývajúce zo všeobecne platných právnych predpisov, ktoré bude možné riešiť v ďalšom povoloňovacom konaní a konkrétne požiadavky, ktoré bude potrebné zohľadniť v procese schvaľovania strategického dokumentu podľa osobitných predpisov boli uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. OU BB OSZP3 určil podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovaného dokumentu sú väčšie, ako sa v ňom uvádza, obstarávateľ je povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu, s vplyvom uvedeným v strategickom dokumente, a v súlade s podmienkami určenými podľa osobitných predpisov.

Upozornenie:

Nakoľko sa jedná o strategický dokument s miestnym dosahom podľa § 7 ods. 7 zákona o EIA dotknutá obec bez zbytočného odkladu informuje o tomto rozhodnutí verejnou spôsobom v mieste obvyklým.

Poučenie

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení zákona č. 88/2017 Z.z.

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10008

Doručuje sa

Mesto Banská Bystrica , Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika
 Obec Badín, Sládkovičova 110, 976 32 Badín, Slovenská republika
 Obec Dolný Harmanec, Dolný Harmanec 61, 976 03 Dolný Harmanec, Slovenská republika
 Obec Harmanec, Harmanec 6, 976 03 Harmanec, Slovenská republika
 Obec Horné Pršany, Horné Pršany 11, 974 05 Horné Pršany, Slovenská republika
 Obec Hronsek, Záhumnie 26, 976 31 Hronsek, Slovenská republika
 Obec Kordíky, Kordíky 59, 976 34 Kordíky, Slovenská republika
 Obec Tajov, Tajov 79, 976 34 Tajov, Slovenská republika
 Obec Kynceľová, Kynceľová 39, 974 01 Kynceľová, Slovenská republika
 Obec Malachov, Ortútska cesta 56/145, 974 05 Malachov, Slovenská republika
 Obec Nemce, Lúčna 86/52, 974 01 Nemce, Slovenská republika
 Obec Riečka, Riečka 125, 974 01 Riečka, Slovenská republika
 Obec Selce, Selčianska cesta 180/132, 976 11 Selce, Slovenská republika
 Obec Slovenská Ľupča, Nám. SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča, Slovenská republika
 Obec Špania Dolina, Špania Dolina 132, 974 01 Špania Dolina, Slovenská republika
 Obec Vlkanová, Matušková 53, 976 31 Vlkanová, Slovenská republika
 Hlavný banský úrad, Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica, Slovenská republika

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica, Slovenská republika
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica,
Slovenská republika

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, 9. mája 1, 974 86 Banská Bystrica, Slovenská
republika

Obec Králiky, Králická 96/48, 976 34 Králiky, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA, ODBOR VÝSTAVBY A BYTOVEJ POLITIKY, Nám. Ľudovíta
Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA, ODBOR CESTNEJ DOPRAVY A POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÍ,
Nám. Ľudovíta Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA, POZEMKOVÝ A LESNÝ ODBOR, Nám. Ľudovíta Štúra 5943/1,
974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
kraja, Nám. Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika

Registrátúrne číslo záznamu: 0123297/2022

Vec: Rozhodnutie „Plán udržateľnej mobility funkčného územia krajského mesta Banská Bystrica“

Parafa	Dátum/čas	Meno	Pozícia	Org.útvár	Funkcia	V zast.	Zastúpil	Poznámka
Schválené	20.12.2022 10:29	Machala Martina, Ing.	vedúci	OU-BB- OSZP	vedúca odboru	Nie		